

קפלר, הרברט (1907-1978)

(Herbert Kappler). מפקד בגסטפו. ב-1939 נשלח לרומא, בדרגת ס"ס אוברשטורמבפירר. כראש הס"ד ברומא שיתף ק' פעולה עם המשטרה האיטלקית הפשיסטית. ב-1944 היה לראש הגסטפו ברומא.

ק' החל למלא תפקיד חשוב יותר אחרי שהשתלטו הגרמנים על רומא ב-8 בספטמבר 1943. בספטמבר 1943 סייע ק' בארגון חילוץ של בניטו מוסוליני ממעצר בידי יחידות קומנדו של הס"ס. ק' תיכנן והוציא לפועל את גירושם של כ-10,000 יהודי רומא לאחר ששדד את הזהב שהיה בידיהם. בלילה שבין 15 באוקטובר 1943 ל-16 בו החלה אקציה, ובמהלכה נאסרו 1,259 יהודים איטלקים. ב-18 באוקטובר נשלחו 1,007 יהודים לאושוויץ ומהם שבו עשרה בלבד.

ב-23 במרס 1944 הרגו פרטיזנים איטלקים 33 גרמנים בפצצה שהניחו בויה רזלה (Via Rasella) ברומא. היטלר פקד להרוג עשרה איטלקים בעד כול חייל גרמני. ק' ועמו פיטרו קרוזו, ראש המשטרה האיטלקית, היה אחראי לבחירת הקורבנות. בני-אדם שנאסרו במקום, אסירים מדיניים ויהודים, נשלחו למערה בקרבת רומא (Fosse Ardeatine), פוסה ארדאטינה). שם נורו בעורפם בקבוצות קטנות ונקברו בחול והפתחים נאטמו במטעני נפץ. בסך-הכול נהרגו 335 איטלקים בפוזזה ארדאטינה כ-70 מהם יהודים.

אחר המלחמה הוחזק ק' בידי הבריטים וב-1947 הועבר לידי הרשויות האיטלקיות. הוא נשפט בפני בית-דין צבאי איטלקי ונידון למאסר עולם. ב-1977 חלה ואושפז בבית-חולים ברומא, ומשם הצליח להימלט. כעבור שנה מת בביתו בגרמניה.